

การลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย

ร้อยตำรวจตรีหญิง รติรส อัจฉริยะเสถียร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-031-285-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I ๓02๑87๑1

18 ส.ย. 2546

HACKING IN THAILAND

Police Sub-Lieutenant Ratiros Autchariyasatian

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

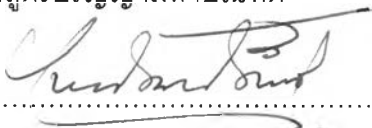
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

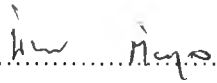
ISBN 974-031-285-3

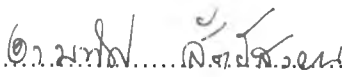
หัวข้อวิทยานิพนธ์	การลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย
โดย	ร้อยตำรวจตรีหญิง รัตติส อัจฉริยะเสถียร
สาขาวิชา	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

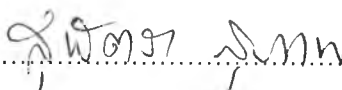

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวิวัฒน์ คำชู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

รติรส อัจฉริยะเสกียร, ร้อยตำรวจตรีหญิง : การลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์
ในประเทศไทย. (HACKING IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.งามพิศ สัตย์สงวน,
อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ จำนวนหน้า 137 หน้า. ISBN
974-031-285-3.

การวิจัยเรื่องการลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาลักษณะพื้นฐานทางสังคมของผู้ที่ลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์และปัจจัยที่มีผลต่อ
การลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ตลอดจนศึกษาแนวทางป้องกันปัญหาการลักลอบ
เข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการทางมานุษยวิทยา
และใช้เทคนิควิจัยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยศึกษาจาก
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางมานุษยวิทยา

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ผลตอบแทนทางด้านวัตถุ ไม่มีผลต่อการลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์
2. ผลตอบแทนทางด้านจิตใจ มีผลต่อการลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์
3. เพื่อนที่ลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ไม่มีผลต่อการลักลอบเข้าถึง
ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์
4. การมีความคิดที่ว่า การลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น
ไม่เป็นความผิด มีผลต่อการลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

สำหรับแนวโน้มของอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในอนาคต พบว่า การลักลอบเข้าถึง
ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์จะมีความซับซ้อนและก่อให้เกิดความเสียหายมากยิ่งขึ้น

ภาควิชา.....สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.....	ลายมือชื่อนิติศ.ร.ต.ต.ทพ) รติรส อัจฉริยะเสกียร
สาขาวิชา.....สังคมวิทยา.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.งามพิศ สัตย์สงวน
ปีการศึกษา..2544.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4181167724 : MAJOR Sociology

KEY WORD: WHITE COLLAR CRIME / COMPUTER CRIME / COMPUTER HACKER // HACKING

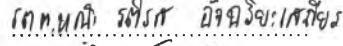
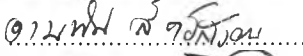
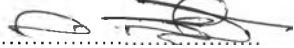
RATIROS AUTCHARIYASATIAN, POLICE SUB-LIEUTENANT : HACKING IN THAILAND. ASST.PROF.NGAMPIT SATSANGUAN, THESIS CO-ADVISOR : ASST.PROF.SANYA SANYAWIWAT,137 pp.ISBN 974-031-285-3.

This research focuses hacking in Thailand with a view to observing the hackers' social basic and the factors influential in hacking, and seeking preventive measures against hacking in Thailand. Anthropological approach and researching technique such as in-depth interview and participant observation are used in data collection from ten subjects as well as in data analysis.

The result of hypothesis test are as follows :

1. Material motivation exerts no influence on hacking.
2. Psychological motivation exert influence on hacking.
3. Hacking committed by peers exerts no influence on hacking.
4. Being of the opinion that hacking is strictly legitimate exerts influence on hacking.

As for the tendency of hacking, it is found that hacking tends to become all the more extensive and complicated.

Department Sociology and Anthropology	Student's signature	
Field of study Sociology	Advisor's signature	
Academic year 2001	Co-advisor's signature.....	

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์วิจัยเรื่องการลักลอบเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ในประเทศไทยนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน ซึ่งให้ความเมตตาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ รวมถึง รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งให้ความกรุณาตรวจสอบปรับปรุงการใช้หลักทฤษฎีและรูปแบบการวิจัย จนสามารถสำเร็จลุล่วงบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตลอดจนวนรองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล และรองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านให้คำแนะนำในการวิจัยและร่วมเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆ ท่านที่กรุณาให้ความเมตตา อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำ แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ นอกจากนี้ ยังขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ น้องชาย ตลอดจนวนร้อยตำรวจเอกสมเกียรติ เฉลิมเกียรติ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านทุนการศึกษา กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการเรียนและการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ร้อยตำรวจโทหญิง รติรส อัจฉริยะเสถียร

30 เมษายน 2545

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวความคิดเกี่ยวกับอาชญากรรม	7
ความหมายของอาชญากรรม (Crime)	7
ประเภทของอาชญากรรม.....	10
ความหมายของอาชญากร (Criminal).....	14
ประเภทของอาชญากร.....	15
แนวความคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	17
ความหมายของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	17
ชนิดของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	21
สาเหตุของการประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	24
องค์ประกอบในการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	25
ลักษณะพิเศษของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	25
ลักษณะการกระทำผิดที่เข้าข่ายอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	27
ผลกระทบของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	29
การควบคุมอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	30

	หน้า
แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	34
ความหมายของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	34
รูปแบบของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์โดยทั่วไป.....	36
ประเภทของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	37
การก่ออาชญากรรมคอมพิวเตอร์ภายในองค์กร.....	39
ข้อสังเกตเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในองค์กร.....	40
การระบุอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	41
ลักษณะของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์โดยทั่วไป.....	43
กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	45
การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย.....	48
แนวโน้มของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์.....	50
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	51
ทฤษฎีพฤติกรรมเบี่ยงเบน.....	52
ทฤษฎีการกระทำทางสังคม.....	55
ทฤษฎีไร่ระเบิด.....	56
ทฤษฎีวิวัฒนาการ.....	61
ทฤษฎีการยึดค่านิยมของชนชั้นกลาง.....	61
ทฤษฎีแก้ตัว.....	62
ทฤษฎีการมีความสัมพันธ์ที่แตกต่าง.....	64
ทฤษฎีการจูงใจ.....	66
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
เอกสารและงานวิจัยในประเทศไทย.....	70
เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ.....	72
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	74
สมมติฐานการวิจัย.....	75
นิยามปฏิบัติการตัวแปร.....	75
อธิบายสมมติฐานการวิจัย.....	76

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
รูปแบบการวิจัย.....	79
ประชากร.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
แนวทางในการพิสูจน์สมมติฐาน.....	84
บทที่ 4 ข้อมูลกรณีศึกษาและผลการวิจัย.....	86
ข้อมูลกรณีศึกษา.....	86
กรณีศึกษาที่ 1.....	86
กรณีศึกษาที่ 2.....	89
กรณีศึกษาที่ 3.....	92
กรณีศึกษาที่ 4.....	95
กรณีศึกษาที่ 5.....	97
กรณีศึกษาที่ 6.....	100
กรณีศึกษาที่ 7.....	102
กรณีศึกษาที่ 8.....	105
กรณีศึกษาที่ 9.....	107
กรณีศึกษาที่ 10.....	110
บทที่ 5 การพิสูจน์สมมติฐาน.....	114
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
ส่วนที่ 2 การพิสูจน์สมมติฐานของการวิจัย.....	116
ส่วนที่ 3 อภิปรายผลการวิจัย.....	120
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	123
สรุปผลการวิจัย.....	124
ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิจัย.....	124
ปัญหาทางวิชาการ.....	125
ปัญหาทางการปฏิบัติ.....	125

สารบัญ (ต่อ)

ญ

หน้า

ข้อเสนอแนะ	126
ข้อเสนอแนะทางวิชาการ.....	126
ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ.....	127
รายการอ้างอิง.....	129
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	137

สารบัญญัตราสาร

๗

บทที่

หน้า

ตารางที่ 1.1	แสดงแนวโน้มของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในอนาคต	3
ตารางที่ 1.2	การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในการตรวจสอบเปรียบเทียบ ระหว่างปี ค.ศ.1994 และ ค.ศ.1998	4
ตารางที่ 2.1	เปรียบเทียบระหว่างอาชญากรรมธรรมดาและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ	27
ตารางที่ 2.2	ตัวอย่างของการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	35
ตารางที่ 2.3	การกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จำแนกตามลักษณะงานของผู้กระทำผิด	42
ตารางที่ 2.4	แบบแผนการปรับตัวของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ	58
ตารางที่ 5.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	114
ตารางที่ 5.2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	115
ตารางที่ 5.3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	115
ตารางที่ 5.4	แสดงผลสรุปของสมมติฐานการวิจัย	119

สารบัญภาพ

๗

บทที่

หน้า

ภาพที่ 2.1	แสดงความต้องการตามทฤษฎีของ Maslow	68
ภาพที่ 4.1	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายสมศักดิ์	87
ภาพที่ 4.2	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายวันชัย	90
ภาพที่ 4.3	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนางสาวนภัสวรรณ	92
ภาพที่ 4.4	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายสุนทร	96
ภาพที่ 4.5	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายพัฒนา	98
ภาพที่ 4.6	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายสุเมธ	100
ภาพที่ 4.7	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายสรารุช	103
ภาพที่ 4.8	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายดิเรก	105
ภาพที่ 4.9	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนายพงษ์ศักดิ์	108
ภาพที่ 4.10	ไดอะแกรมเครือข่ายติของนางสาวปนิดา	111